

ผลการพัฒนากิจกรรมการพยาบาลการจัดการความปวดในมารดาหลังผ่าตัดคลอดบุตรทางหน้าท้อง
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ ๑๓ กรุงเทพฯ

พัชรา อาจอินทร์* พย.บ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบระดับความปวดในมารดาหลังผ่าตัดคลอดบุตรทางหน้าท้องระหว่างกลุ่มที่ฝึกปฏิบัติกิจกรรมพื้นตัวจัดการความปวดกับกลุ่มที่ได้รับการจัดการความปวดตามปกติจากพยาบาล เมื่อครบ ๒๔, ๔๘ และ ๗๒ ชั่วโมงหลังผ่าตัดคลอดบุตรทางหน้าท้องในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ ๑๓ กรุงเทพฯ การศึกษาครั้งนี้เป็นวิจัยกึ่งทดลอง (quasi-experiment reseaech) กลุ่มตัวอย่าง เป็นมารดาหลังผ่าตัดคลอดบุตรทางหน้าท้องในระยะ ๒๔-๗๒ ชั่วโมง ที่อยู่รับการรักษาในหอผู้ป่วยหลังคลอด โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ ๑๓ กรุงเทพฯ จำนวน ๓๐ ราย เครื่องมือที่ใช้ ใน แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล แบบประเมินการรับรู้ความรู้สึกระดับความรุนแรงของความเจ็บปวดด้วยตนเอง ชนิด numeric rating scales [NRS]

ผลการศึกษา พบว่า ในระยะ ๒๔ ชั่วโมงมารดาหลังผ่าตัดคลอดบุตรทางหน้าท้องมีความเจ็บปวดระดับรุนแรง ($\bar{X} = ๗.๙$, S.D. = .๖๑) โดยใช้วิธีการจัดการกับความเจ็บปวดที่สามารถลดระดับความเจ็บปวดได้ ๓ กิจกรรมแรก ได้แก่ การใช้เทคนิคการหายใจแบบลึก การไออย่างมีประสิทธิภาพ การพลิกตัวตัวตะแคงไปมาบนเตียง ในส่วนระยะ ๔๘ ชั่วโมง มารดาหลังผ่าตัดคลอดบุตรทางหน้าท้องมีความเจ็บปวดระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๖.๕$, S.D. = .๕๙) วิธีการจัดการกับความเจ็บปวดที่สามารถลดระดับความเจ็บปวดได้ ๓ กิจกรรมแรก ได้แก่ การลุกจากเตียงบ่อยๆ การบริหารแขนขา และในระยะ ๗๒ ชั่วโมง มารดาหลังผ่าตัดคลอดบุตรทางหน้าท้องมีความเจ็บปวดระดับต่ำ ($\bar{X} = ๒.๒$, S.D. = .๕๕) วิธีการจัดการกับความเจ็บปวดที่สามารถลดระดับความเจ็บปวด ได้ ๓ กิจกรรมแรก ได้แก่ การลุกเดินจากเตียง การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันด้วยตนเอง และเมื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับความปวดในมารดาหลังผ่าตัดคลอดบุตรทางหน้าท้องระหว่างกลุ่มที่ฝึกปฏิบัติกิจกรรมพื้นตัวจัดการความปวดกับกลุ่มที่ได้รับการจัดการความปวดตามปกติจากพยาบาล พบว่ามารดาหลังผ่าตัดคลอดบุตรทางหน้าท้อง กลุ่มควบคุมหรือกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยระดับความเจ็บปวดหลังให้การพยาบาลด้วยวิธีการจัดการกับความเจ็บปวดที่สามารถลดระดับความเจ็บปวด มากกว่า การให้การพยาบาลตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($Z = ๐.๓๕๒$, $p < .๐๕$)

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ จากการวิจัยในครั้งนี้ คือ

สามารถนำกิจกรรมและเครื่องมือวัดระดับความเจ็บปวดชนิด numeric rating scales มาประเมินความเจ็บปวด ร่วมกับวางแผนการพยาบาล ส่งเสริมให้มารดาหลังผ่าตัดคลอดบุตรทางหน้าท้องปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างชัดเจน ช่วยลดหรือจัดการความปวดได้

คำสำคัญ: การจัดการความปวด, การผ่าตัดคลอดบุตรทางหน้าท้อง

* พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ ๑๓ กรุงเทพฯ

Effect Of Pain management in mothers with cesarean section
Health Promotion Center ๑๓, Department of Health

พัชรา อัจฉรินทร์* พย.บ

ABSTRACT

The purpose of this Descriptive study was to investigate the levels of pain management in mothers with cesarean sections in ๒๔ – ๗๒ hours after surgery. examine the mothers with cesarean sections at Health Promotion Center ๑๓, Department of Health. The population in the study comprized ๓๐ mothers with cesarean sections. The instruments used to data collection included the questionnaires gathering demographic data and pain management, and Numeric rating scales [NRS]

The result showed that the levels of the pain perceived by the mothers with cesarean sections were high ($\bar{X} = ๗.๙$, S.D. = .๖๑) in the first ๒๔ hours after the operation. The pain management methods used to relieve pain by Deep Breathing, Effective cough,changing position. Forty-eight hours after operation, the perception of pain was at a moderate level ($\bar{X} = ๖.๕$, S.D. = .๕๙) The first ๓ activities that the woman used to manage their pain were walking, Exercise. Seventy-two hours after operation yhe perception of pain was at a low level ($\bar{X} = ๒.๒$, S.D. = .๕๕) The first ๓ activities that the woman used to manage their pain fowler's positioning and active Daily Routines.

The findings of these studies provide a picture of pain management situations in the hospital, and suggest that pain management scale and pain management protocol should be considered in caring of these women.

keywords : Pain management, mothers with cesarean section

* Registered nurse Health Promotion Center ๑๓, Department of Health